

Fforwm Gweithredu Bioamrywiaeth Mamaliaid Cymru Cofnodion y 9^{fed} Cyfarfod

25 Mehefin 2013, tros gynhadledd fideo

1. Croeso, cyflwyniadau a diweddariadau sefydliadol

Yn bresennol: **Bangor:** Iolo Lloyd (CNC - Cadeirydd), Jean Matthews (CNC - Cofnodion)

Llandeilo: Steve Lucas (YCY), Isabel Macho (Cyngor Sir Gâr), Jenny MacPherson (VWT – MISE), Mike Jenkins (CNC), Becky Clews-Roberts (Cymdeithas y Mamaliaid)

Ymddiheuriadau: Liz Halliwell (CNC), Ceri Morris (CNC – MISE), Lizzie Wilberforce (WTSWW), Henry Schofield (VWT), Rob Strachan (CNC), Jane Garner (CNC), Matthew Ellis (CNC), Rob Parry (WTSWW), Kate Williamson (Cymdeithas y Mamaliaid), Daniel Adam (Cyngor Gwynedd), David Cowley (Cyngor Ynys Môn), Rebecca Pritchard (Menter Môn).

Diweddariad CNC. Strwythur yn dal i gael ei ddiffinio, mae'r rhan fwyaf o staff ar lefel swyddog yn yr un grwpiau a lleoliadau o hyd ac yn gwneud yr un gwaith. Dylai newidiadau strwythurol fod wedi'u cwblhau erbyn mis Medi.

2. Diweddariad ar Brosesau CGB

Cyfarfodydd GARh a'r Grwpiau Ecosystemau.

Adroddodd Isabel yn ôl o'r seminarau bioamrywiaeth ym mis Chwefror. Gweithdai ar sut y gall grwpiau ecosystemau weithio, ond does dim byd wedi deillio ohonynt eto. Roedd cynrychiolwyr i fod i ddod o adran bioamrywiaeth LIC (Dai Harris ac un arall), ond nid oedden nhw na dirprwyon yn bresennol, felly teimlwyd bod y cyfarfod yn llai defnyddiol nag y dylai wedi bod.

GARh i fod i gwrdd ar 4 Gorffennaf. Mae'n bosib y byddwn yn gwybod mwy am y broses ddiwygiedig yn y cyfarfod o Fwrdd Strategaeth Bioamrywiaeth Cymru ar ddydd Gwener y 28ain.

PWYNT GWEITHREDU 1. Steve i godi'r mater o ddiffyg cynrychiolaeth gan LIC ac adrodd yn ôl o WBSB. **Jean** i godi hyn gyda Julia.

Lliniaru o ran llygod y d r a diweddariad trwyddedu.

Cynhaliwyd gweithdy yn Lloegr i drafod y defnydd o'r dechneg ddadleoli ar gyfer symud llygod y d r a pha un a ddylid trwyddedu hon ai beidio a hefyd yr angen am fwy o arweiniad ar gymhwysu'r dechneg hon o'i gymharu â thrawsleoli. Cadarnhawyd y dylid defnyddio dadleoli dim ond mewn amgylchiadau cyfyngedig a chytunwyd bod angen gwneud hyn yn fwy ecblyg mewn arweiniad diwygiedig. Cytunodd y SNCO i adolygu'r sefyllfa gyfreithiol a'r prosesau trwyddedu. (Nid oes unrhyw ddarpariaeth ar gyfer trwyddedu gwaith a gyflawnir er datblygiad o dan y Ddeddf Bywyd Gwylt a Chefn Gwlad fel y mae ar gyfer EPS yn y Rheoliadau Cynefinoedd).

PWYNT GWEITHREDU 2. Jean a Rob S i adrodd yn ôl ar gyngor diwygiedig a'r broses drwyddedu.

Cafwyd peth trafodaeth ynghylch y broses o drwyddedu "Rhaglen Waith" y mae CNC yn ei datblygu lle y gellir rhoi trwydded i awdurdod mewn perthynas â nifer o weithrediadau ar fwy nag un safle, gan ddefnyddio cyfres o reolwyr. Ar hyn o bryd mae hyn yn cael ei datblygu gyda'r sector coedwigaeth trwy CNC ac yna caiff ei gyflwyno i'r sector coedwigaeth preifat ac i staff NNR ac eraill ar gyfer trwyddedau

cadwraeth (eisoes yn cael ei defnyddio yng ngogledd-ddwyrain Cymru gyda staff cefn gwlad ALL. Nododd MJ y byddai hyn yn ddefnyddiol ar gyfer amddiffyn rhag llifogydd a llygod y d r.

3. Diweddariadau prosiectau/partneriaid

Dim ond un diweddariad a gafodd ei gylchredeg cyn y cyfarfod a gofynnodd JMa y dylid anfon diweddariadau cgraph i'w cylchredeg gyda'r cofnodion.

PWYNT GWEITHREDU 3. Pawb Anfonwch ddiweddariadau trwodd erbyn diwedd yr wythnos

PWYNT GWEITHREDU 4. Jean i ofyn i Tracey a yw hi'n mynychu cyfarfodydd CGBLI Gogledd Cymru i ofyn am gynrychiolydd a dirprwy.

4. Prosiect MaMoNet (Rhwydwaith Monitro Mamaliaid).

Becky yw'r swyddog prosiect gyda MaMoNet Cymru sy'n gweithio i'r Gymdeithas Famaliaid. Mae'r prosiect wedi derbyn grant 1 flwyddyn gan CNC ac ariannu o Gr p Mamaliaid Cymru sydd bellach wedi dod i ben. Dechreuodd y prosiect ym mis Ebrill a'r gobaith yw y bydd y prosiect yn parhau dros yr hir dymor, ac mae'n ymgeisio am ariannu gan y Gronfa FfAN (CNC) a Chronfa Dreftadaeth y Loteri. Yn y lle cyntaf mae'n canolbwyntio ar ddraenogod a llygod y cynhaeaf. Camau gweithredu allweddol:-

- i) hyrwyddo'r defnydd o'r ôl troed draenogod. Mae'r rhain ar gael gan Becky neu gallwch wneud eich un eich hun. Mae'r opsiwn o gael 10 twnnel ar gyfer prosiect lleol ar raddfa ehangach.
- ii) llygod y cynhaeaf - bydd y prosiect yn cynnal chwiliadau o nythod mewn ardaloedd nad ydynt wedi'u targedu gan MISE.
- iii) trefnu cynhadledd ym mis Chwefror 2014, yn Aberystwyth yn ôl pob tebyg.
- iv) Y flaenoriaeth arall yw'r Atlas Mamaliaid.

PWYNT GWEITHREDU 5. PAWB – bwydo unrhyw awgrymiadau o ran cysylltiadau a phrosiectau i Becky e.e. taflenni ar gyfer addysg FC CNC a dolen i'r wefan.

5. Prosiect llygod y cynhaeaf a data rhywogaethau

Prosiect llygod y cynhaeaf - mae prosiect Cofnod bellach wedi'i gwblhau a bydd angen cylchredeg yr adroddiad. Mae'n adroddiad mawr felly mae wedi cael ei anfon i CNC trwy ddolen lawrlwytho. Wedi'i anfon at Ceri a Becky.

PWYNT GWEITHREDU 6. Jean i anfon y ddolen ymlaen at Jenny.

PWYNT GWEITHREDU 7. Liz & Jean i ystyried sut i gylchredeg yr adroddiad i eraill. Y nod yw canolbwyntio ymdrechion yr arolwg ar y safleoedd mwyaf tebygol yn gyntaf.

Data Rhywogaethau – Nid oedd modd i Barnaby Letheren ddod i'r cyfarfod, ond mae wedi anfon papur i'w gylchredeg gyda'r cofnodion (ynghlwm wrth ddiwedd y cofnodion hyn).

Data TG heb fod ar gael o hyd – bydd WEL yn codi hyn eto.

PWYNT GWEITHREDU 8. Steve trwy WEL– bydd yn parhau i godi hyn.

6. Camau gweithredu CGB Mamaliaid - mae Steve wedi anfon enghraifft ddiwygiedig o'r Cynllun Gweithredu cyffredin ar ystlumod lleiaf. Mae angen adolygu camau gweithredu a thargedau'n ffurfiol.

PWYNT GWEITHREDU 9. ARWEINWYR RHYWOGAETHAU i fwrw golwg ar adolygu targedau a'u cymeradwyo yn y cyfarfod nesaf ar 8 Hydref. (Jean a Steve i drafod amserlen ar gyfer adolygu PG ystlumod).

Adroddiadau Erthygl 17 yn destun ymgynghori.

PWYNT GWEITHREDU 10. Arweinwyr Rhywogaethau i wirio a yw mapiau dosbarthiad yn gywir.

7. Adolygu Prosiectau â Blaenoriaeth

Nid yw FfGBMC wedi cyfrannu at y rhestr bylchau mewn tystiolaeth. Awgrymu tynnu prosiectau posib allan o'r daenlen rhywogaethau â Blaenoriaeth i'w hanfon allan gyda'r cofnodion gyda cholofn ychwanegol ar gyfer prosiectau awgrymedig a chael llyfrgell o brosiectau y gellir eu defnyddio ar gyfer y broses Bylchau mewn Tystiolaeth ac ar gyfer ceisiadau ariannu yn y dyfodol

PWYNT GWEITHREDU 11. Jean i siarad â Tracey i gael adborth ar y broses a sut mae'n gweithio, ac anfon taenlen allan i aelodau.

PWYNT GWEITHREDU 12. PAWB i edrych ar y daenlen a llenwi prosiectau posib.

Prosiectau REF posib. Bydd Marina CyM yn rhoi cynnig i mewn ar gyfer estyn MaMoNet. Lizzie W yn rhoi swydd swyddog llygod y dŵr i mewn. Prosiectau i gael eu cymeradwyo gan y panel, ond ddim yn sicr pwy sydd arno neu sut y cafodd hynny ei benderfynu.

Awgrymiad i ystyried cael cyfarfod FfGBMC ym mis Mai i weddu i gyfle ariannu Ecosystemau yn y dyfodol.

7. Cofnodion y cyfarfod diwethaf a phwyntiau gweithredu

PWYNT GWEITHREDU 1: LH i holi Sian Whitehead am bapur Fforwm Adar Cymru o ran dolenni i grwpiau Ecosystemau. *Nodyn ar ôl y cyfarfod – papur trafod yw hwn ar y broses targedau a gweithredu, mae ar ffurf drafft o hyd ond fe gaiff ei gyflwyno i GARh.*

Cam Gweithredu newydd Jean i adrodd yn ôl o GARh ar gamau gweithredu, papur a thrafodaeth.

PWYNT GWEITHREDU 2: Steve i adolygu cynlluniau gweithredu ystlumod, cwblhau'r cynllun gweithredu generig ar gyfer ystlumod a'i gylchredeg. *Wedi'i Gwblhau*

PWYNT GWEITHREDU 3: Liz i adnabod p'un a ellir cyfuno unrhyw rai o'r cynlluniau gweithredu mamaliaid sy'n weddill i'r cynllun trosgynnol. **Cam Gweithredu 13 parhaus.**

PWYNT GWEITHREDU 4: Steve i gylchredeg y daenlen Glastir ac ystlumod eto. *Wedi'i Gwblhau.*

PWYNT GWEITHREDU 5: LH/JM i godi pryderon ynghylch y llyf data rhwng LRC, NBN gyda thîm data CCGC. Gofynnodd Barnaby Letheren a allai ddod i'r cyfarfod ar 25 Mehefin. *Wedi'i Gwblhau - Papur wedi'i gylchredeg gyda'r cofnodion.*

PWYNT GWEITHREDU 6: Jean i roi diweddariad ar waith mapio ystlumod coetir prin. *Mapio wedi'i gwblhau – adroddiad i'w gwblhau a'i gylchredeg.*

PWYNT GWEITHREDU 7: Jean, Henry a Steve i ystyried y camau nesaf ar gyfer y prosiect ystlumod coetir prin a pha un a fyddai'n bosib ai beidio i ymgeisio am arian Datblygu Rhanbarthol Ewrop. Gallai fod problem o ran amseru. *Parhaus*

PWYNT GWEITHREDU 8: Jean i ddarparu diweddariad ar y prosiect Landscapes for Lessers. *Mapio wedi'i gwblhau – adroddiad i'w gwblhau a'i gylchredeg. Camau gweithredu pellach wedi'u trafod gyda Steve.*

PWYNT GWEITHREDU 9: Jenny, Ceri a Lizzie i drefnu dyddiad hyfforddi llygod y cynhaeaf yng ngwarchodfa Parc Slip WTSWW. *Wedi'i wneud. Dydd Iau 5 Medi.*

PWYNT GWEITHREDU 10: CCGC i ofyn am gynrychiolydd CGBLl ar gyfer Gogledd Cymru. Wedi'i wneud - cysylltwyd â nifer o bobl, ond ddim cynigion. Wedi'i drafod o dan Gam Gweithredu 4.

PWYNT GWEITHREDU 11: Jenny, Jean a Rob i drafod prosiect geneteg llygod y d r yn MISE. *Parhaus, trafod yn y cyfarfod MISE ar 22 Awst*

PWYNT GWEITHREDU 12: Jean a Liz i gylchredeg canlyniadau coladu data ar gyfer llygod y cynhaeaf etc mor fuan ag y maent ar gael. Byddant ar gael yn fuan yn dilyn cwblhau adroddiadau Erthygl 17.

7. Unrhyw fusnes arall – Dim byd

8. Dyddiad y cyfarfod nesaf

8 Hydref 2013 – Cadeirydd Henry Schofield. Yn canolbwyntio ar gymeradwyo camau gweithredu a thargedau diwygiedig. Prosiectau posib ar gyfer ceisiadau am ariannu CNC.

Chwefror 2014? Mai 2014 – Ffocws ar brosiectau posib ar gyfer ariannu ecosystemau